

ธรรมบรรยาย

พระพรหมมังคลาจารย์ (ภิกขุปัญญานันทะ)

จัดพิมพ์เผยแพร่เป็นธรรมทาน

คัดลอกมาจากเทป “ทุกชีวิต.. เป็นเช่นนั้นเอง”
โดยพระธรรมโกศาจารย์ (ตำแหน่งในขณะนั้น)

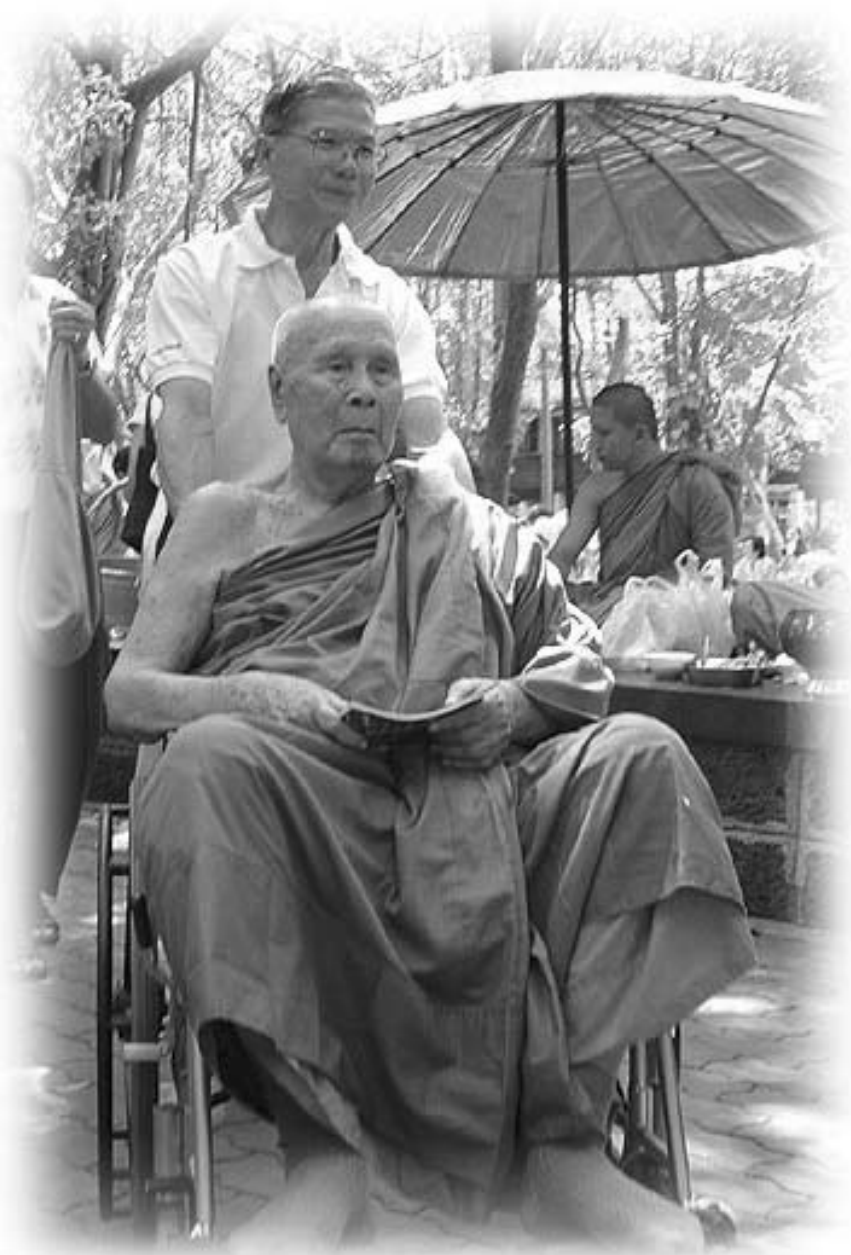
ทุกชีวิต... เป็นแก่นแท้เอง

พุทธบริษัททั้งหลาย ณ บัดนี้ถึงเวลา ของการฟัง ปาฐกฐาธรรม อันเป็นหลักคำสอนในทางพระพุทธศาสนาแล้ว ขอให้ทุกท่านอยู่ในอาการสงบอย่ามัวเดินไปเดินมา นั่ง ณ ที่ใดที่หนึ่งที่สามารถได้ยินเสียงจากเครื่องขยายเสียงชัดเจน แล้ว จงตั้งใจฟังด้วยดี เพื่อให้ได้ประโยชน์อันเกิดขึ้นจากการมาวัด ตามสมควรแก่เวลา

วันอาทิตย์เป็นวันที่หยุดงาน ข้าราชการก็หยุด หยุดให้ ข้าราชการพักผ่อน เขาหยุดงานเพื่อให้คนเข้าวัด แต่คนไม่ค่อยเข้าวัด ชอบไปโรงหนังไปสถานที่ต่าง ๆ หรือไปเที่ยวต่าง จังหวัด ขับรถกันไปชนกันตายไม่ได้ไปเที่ยว อย่างนี้มีอยู่เป็นประจำ ถ้ามาวัดก็คงจะไม่มีเรื่อง เพราะไม่ต้องรีบร้อน มาตามปกติ เข้าวัดแล้วก็จะได้สงบจิตสงบใจ นั่งพักใต้ต้นไม้ ฤดูนี้ต้นไม้บางประเภทก็ออกดอกบานสะพรั่ง ร่วงลงมาบนพื้นดิน ดูแล้วก็สวยงาม ดูแล้วก็ได้รับความจริง

ก็ได้รับความจริงว่า **“ดอกไม้มันผลิบาน แล้วก็ร่วงลงมาบนพื้นดิน”** ชีวิตของเราก็เหมือนกับดอกไม้ เกิดใหม่ก็ยังคงสดชื่น ยิ้มแย้มแจ่มใส อู๋ ๆ ฮะ ๆ กับคุณพ่อคุณแม่ แล้วก็โตขึ้นโตขึ้น แต่ผลที่สุดก็โรยไปกองอยู่ที่ป่าช้า

นั่นคือชีวิต ชีวิตก็เหมือนกับดอกไม้ ร่วงแล้วเค้าก็กวาดเอาไปทิ้งที่กองขยะ ไม่มีสาระต่อไป

ชีวิตคนเรานั้นก็เป็นอย่างนั้นแหละโยม วันหนึ่งก็จะร่วงโรยเหี่ยวแห้งแล้วก็ตกลงบนพื้นดิน แต่คนตกบนพื้นดินไม่มีใครเก็บเอาไปบูชา ไม่มีใครเก็บเอาไปใส่แจกัน ไม่เอาประดับไว้ที่ห้องรับแขก แต่เค้าส่งมาวัดปิดมิดชิดใส่โลงเรียบริ่อย เอามาตั้งบนที่วัด ตามฐานะ คนมีสตางค์ก็ตั้งนานหน่อย คนสตางค์น้อยก็ตั้งน้อยหน่อย แล้วก็ส่งเข้าเตาเผาเป็นขี้เถ้า เป็นขี้เถ้าแล้วก็เอาไปไหนดี ? เอาไปทิ้งมหาสมุทรดีที่สุด ไปที่ปากอ่าวริ ?.. ริว่าจะเที่ยวพญาเอากระดุกไปเที่ยวด้วย แล้วเช่าเรือหางสักลำหนึ่งออกไป แล้วก็ทิ้งลงไปทะเลทะเลมันกว้าง มันลึก ทิ้งเท่าใดมันก็ไม่หมดไม่สิ้น ดีไม่หยุดอย่าเอามาสร้างที่เก็บไว้ตามวัด นี่มันยุ่ง เก็บไว้ตามกุฏิบ้าง เก็บไว้ตามที่ไหนบ้าง เทียวสร้างบรรจุไว้ข้างวัด

วัดนี้.. ห้ามแล้ว ใครจะมาสสร้างเจดีย์บรรจุอัฐิไม่รับแล้ว เพราะมันมากเต็มวัด รกวัดไม่ได้เรื่องอะไร ให้เอาไปทิ้งทะเลดีกว่าสะดวกสบายดีไม่รก ใครนึกถึงก็ไปยื่นขายฝั่งมองไป นั่นแหละ คุณพ่ออยู่นั่นแหละ คุณแม่อยู่นั่นแหละ คุณปู่อยู่นั่น คุณย่าอยู่นั่น แล้ววันหนึ่งฉันจะมาอยู่ด้วย

สอนใจ เพราะว่าตายทุกคน ไม่มีข้อยกเว้น ไม่ว่าจะ เป็นอะไร เป็นคนมั่งมี เป็นคนยากจน เป็นคนโง่ เป็นคนฉลาด เป็นนักการเมืองผู้ยิ่งใหญ่ เป็นนักการเมืองผู้โกงกินบ้านเมือง ตายหมดไม่เหลือสักคนเดียว แล้วเหลือใครอยู่บ้างละ ไม่เหลือ ตายหมด เวลาตายก็ไม่เห็นเอาอะไรไปได้ ไปชุดหนึ่ง รองเท้า กางเกง เสื้อชั้นนอกชั้นใน หมวก ไม่ต้อง เพราะไม่ต้องอยู่

กลางแดด ไปนอนอยู่ในโลงสามวันเจ็ดวัน ถ้าใส่โกศก็นอนนานหน่อย แล้วเขาก็เอาไปเผา หมดเป็นขี้เถ้าไม่มีอะไร มีเหลืออยู่บ้าง คนทำดีก็เหลืออยู่ ทำชั่วก็เหลืออยู่ แต่ทำดีเหลือไว้ให้คนชม ทำชั่วเหลือไว้ให้คนติ ตายแล้วยังค่าตามหลัง แต่ทำดีคนก็ชมตามหลัง เป็นเกียรติเป็นศรีแก่ลูกแก่หลาน แต่ถ้าทำชั่วก็ไม่ได้เกียรติได้ศักดิ์ศรีอะไร

เราไม่ได้เกิดมาเพื่อความชั่ว เราเกิดมาเพื่อความเป็นคนดี ก็ต้องสะสมความดี ทำดีเรื่อย ๆ ไป ไม่ต้องรีบร้อน ไม่ต้องแข่งกันทำไม่ต้องทำเพื่อความอยากจะได้โน่นได้นี้ ทำบุญอยากได้นั่นได้นี้มันเป็นทุกข์ มันไม่ได้เหมือนใจ

พระก็สอนไม่ถูก สอนให้คนอยากนะมันไม่ถูก ต้องสอนให้คนไม่อยากถึงจะถูกต้อง คือปกติคนมันอยากอยู่แล้วอยากอยู่แล้ว ไปสอนให้อยากเข้าไปอีก เหมือนกับเอาน้ำใส่โครกมาซักผ้าสกปรกใส่โครก มันก็ยิ่งใส่โครกใหญ่ลงไป

คิดให้ดีนะ โยมนะ สอนผิดนะ ไม่ถูกตามคำสอนของ พระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าสอนให้ไม่อยาก ไม่ใช่สอนให้อยาก สอนให้ทำลายความเห็นแก่ตัว แต่เราพอกพูนความเห็นแก่ตัว สอนให้อยาก คือสอนให้เห็นแก่ตัว สอนให้เอานั่นเอานี่เอาตายแล้วก็ยังจะไปเอาอีกมันไม่ถูก สอนอย่างนั้นมันไม่ถูก

ทำไมจึงสอนอย่างนั้น สอนเพื่อให้โยมอยาก ออยาก แล้วจะได้บริจาคเงินมาก ๆ และเอาเงินไปใช้ นี่แหละเขา เรียกว่าเอาสวรรค์มาล่อ เอานรกมาขู่ ผิดหลักคำสอนของ พระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าไม่ได้เอาอะไรมาล่อมาจูงใจ สอนให้ทำ อะไรก็เพื่อให้ถูก เกลาให้มันบางลงไปสักหน่อย ให้มัน โปร่งใสลงไปสักหน่อย นั่นถูกต้อง

อันนี้ถ้าสอนให้มันหนา ให้มันหนัก มันไม่ถูกต้อง สอน ผิด แต่ว่าโยมชอบ โยมชอบทำบุญอะไร อ้อ.. โยมมีนั่น มีนี่สม ความตั้งใจสาธุ..

เขาสอนให้โง่ชอบ สอนให้ฉลาดไม่ค่อยชอบ สอนให้มี
นั้นนี่ ชอบ สอนให้ไม่มี ไม่ชอบ มันเป็นอย่างนั้น เพราะ
อย่างนั้นพระท่านจึงสอนให้โยมสบายใจ เรียกว่าได้บุญ คือ
สบายใจ ล่อให้สบายใจเหมือนเด็กร้องไห้ เอาขนมมาล่อ อย่า
ร้องอย่าร้อง กินขนมดีกว่า เด็กก็หยุดร้อง ได้กินขนม พอกิน
ขนมหมดแล้วก็ร้องต่อ เพราะว่ามันร้องที่ไรก็ได้กินขนมทุกที
แล้วมันร้องเรื่อย พออยากกินขนมมันก็ร้องแง ๆ อยู่นั่นแหละ
แม่ก็เอาขนมมาให้ไม่จบ

เราทั้งหลายก็เป็นเหมือนกับเด็กอ่อน ชอบร้อง ชอบ
ขอ ขอนั้น ขอนี้ มาวัดแล้วมาขอ พอมาถึง “มาทำไมโยม”
‘มาขอพรจากท่านหน่อย’ “พระอะไร” ‘อะไรก็ได้ที่ให้มันดีขึ้น’

ไอ้ย.. ทำเอาเอง(หลวงพ่อบอกทำเอาเอง) อยากได้
อะไรก็ทำเอา ไปเที่ยวขอคนอื่นไม่ได้ มันหน้าขายหน้า ทำเป็น
เด็กอมมือไปได้ ไตปานนี้แล้วยังเป็นเด็กอมมือ ไปเที่ยวขอนั้น
ขอนี้ มันไม่ถูกต้อง ต้องทำเอา

สิ่งทั้งหลายเกิดจากเหตุ เหตุมันอยู่ที่ตัวเราเอง ทำเอา
อยากจะเป็นทุกข์ก็ทำเหตุให้มันเกิดทุกข์ อยากจะฉิบหายก็
ทำเหตุให้มันฉิบหาย เล่นการพนัน เที่ยวกลางคืน คบเพื่อนชั่ว
สนุกสนานในทางสิ้นเปลืองเงินทอง ไม่เท่าใดก็ได้จํานานา
จํานําสวน ฉิบหาย ทำเอา อยากได้อะไรก็ทำเอา

แต่ว่าไม่มีใครอยากได้ชั่ว ก็ไม่อยากได้ชั่ว ก็อย่าทำชั่ว
อยากได้ดีก็ทำดี ทำดีไป ทำจนไม่อยาก ถ้าทำดีจนไม่อยากจะ
ใช้ได้ ถ้าทำดียังอยากอยู่ก็ยังไม่ได้ ก็ยังเวียนว่ายอยู่ใน

กองทุกข์ แต่เมื่อใดเราทำดีโดยไม่อยากดี ไม่อยากได้ดี นั้นละ
ใช้ได้ ถูกต้องแล้ว คือทำโดยไม่เอาละมันถูกต้อง ถ้าทำจะ
เอาละมันไม่ถูกต้อง เพราะการเอาละมันเป็นทุกข์ ไม่ได้
ตั้งใจก็เป็นทุกข์ ไม่ได้ตั้งใจก็เป็นทุกข์ ทุกข์เพราะจะเอา

พระพุทธเจ้าท่านสอนไม่ให้เอา ให้ให้ ให้จนหมดตัว
ให้หมดตัวนะ ให้ยังใจ คือหมดความยึดถือ หมดความคิดที่
จะเอา นี่แหละเรียกว่าให้หมดตัว ตอนหมดตัวมันไม่มีอะไร
จะยึด ไม่มีอะไรจะแบกจะถือ มันก็เบา ถ้ายังเที่ยวแบกเที่ยว
ถือมันก็หนัก มันไม่เบาจึงต้องให้มันก่อน ให้มันเบา ให้ตัวตน
ให้มันหมดไปจนไม่มีตัวจะให้ ไม่มีตัวจะเอา ไม่มีตัวจะสุข ไม่มี
ตัวจะทุกข์ หมดตัว ให้หมดตัว หมดตัวก็สบาย เขาเรียกว่าเป็น
“อนัตตา” เราสวดทุกวันนะ สัพเพ อัมมา อนัตตาติ ธรรมทั้ง
หลายทั้งปวงเป็น อนัตตา สวดทุกวัน

นั่นแหละหัวใจของพระพุทธศาสนา หัวใจของ
พระพุทธศาสนา คือเรื่องอนัตตา

ถ้าหากว่าใครไปสอนว่าพระพุทธศาสนามีอัตตา สอนผิด เป็นมิจฉาทิฎฐิ เป็นการทำลายรากฐานของพระพุทธศาสนาให้เสียหาย ผิดมาก ถ้าสอนว่าพระพุทธศาสนามีอัตตานี้ผิด ผิดมากเลยทีเดียวน ผิดอย่างร้ายแรง เป็นมิจฉาทิฎฐิอย่างร้ายแรง เพราะมันขัดต่อหลัก “อนัตตา” **พระพุทธเจ้าสอนอนัตตา คือ ความไม่มีตัว แยกออกหมด ตัวไม่มี เราต้องหัดแยก หัดพิจารณาร่างกาย**

ในบทสวดมนต์นั้นมีว่า **อตถิ อิมัสมิง กาเย** ในกายเรานี้มี มีอะไรบ้างล่ะ มี**เกสา** ผมทั้งหลาย **โลมา** ขนทั้งหลาย **นะขา** เล็บ **ทันตา** ฟัน **ตะโจ** หนัง **มังสัง** เนื้อ แยกไปหมด ถอด ถอดออก ถอดตัวเราออกให้หมด เอาไปวางไว้ ถอดผมไปวางไว้ ถอดขนไปวางไว้ ถอดเล็บไปวางไว้ เนื้อหนังมังสา ล้ำไส้อะไรถอดออกมากองไว้

แล้วหากคน หาดูสิว่า ไ้ตัวตนมันมีที่ไหน ?

เมื่อออกหมดแล้วตัวมันมีที่ไหน มันไม่มี ถอดแยก ออกหมดมันไม่มี เหมือนเรามีตะกร้าใส่ของมาใบหนึ่ง เอามา ชักเล่น ถอดไม้ไผ่ออก ถอดออก ถอดออก ถอดออก ตะกร้า ล่ะ ?.. หายไปแล้ว ตัวคำว่า “ตะกร้า” มันหายไป ชะลอม หายไป เพราะว่าเราถอดออกไปหมดแล้ว

โรงเรียนหลังนี้เกิดขึ้นตรงนี้ ไ้สถานที่ตรงนี้มันไม่มี โรงเรียนเป็นที่ธรรมดาว่าง ๆ เปล่า ๆ ต้นไม้ขึ้นกรูกรังพอ ตัดต้นไม้ออกแล้วก็สร้างโรงเรียน โรงเรียนนี้มันประกอบด้วย อะไบบ้างแยกดูสิ ประกอบด้วยไม้ ด้วยเหล็ก ด้วยหิน ด้วย ทราย ด้วยน้ำ เอามาผสมกันเข้า เข้าแบบพิมพ์ เป็นเส้า เป็น คาน เป็นพื้น เป็นหลังคา

รื้อออกหมด..! เอ้า.. โรงเรียนหายไปไหน ?

โรงเรียนไม่มี เพราะเรารื้อออกหมดแล้ว แยกออก หมดแล้ว โรงเรียนก็ไม่มี รถราคาแพง รถเบนซ์ราคาแปดล้าน เอามาซีกันให้ชนเล่น ไม่ชนเฉย ๆ คนในรถพลอยตายไปด้วย

เอามาถอดดูซิ ถอดล้อโยนไป ถอดหลังคา ถอดเครื่องประกอบ ถอดออกหมด เครื่องยนต์ก็ยกออก ก็รื้อเครื่องออกหมด รถยนต์คันนั้นหายไป เครื่องยนต์หายไป กำลังวิ่งก็หายไป หายไปหมด รถไม่มีเพราะเราถอดออกหมดแล้ว

พระเจ้าปเสนทิโกศล มีความทุกข์หนักเพราะมเหสีสวรรคต มเหสีนั้นชื่อ “พระนางมัลลิกาเทวี” เป็นพระนางที่ดีมาก เป็นสัมมาทิฐิ นับถือพุทธศาสนา คอยประท้วงสามีในเรื่องหลายเรื่องที่ไม่ถูกต้อง เช่นสามีจะบูชาัยญ ฆ่าสัตว์ ฆ่าอะไรบูชาัยญ นางก็ว่าใครแนะนำให้กระทำการบูชาัยญ “บุโรहित” บุโรहितก็เรียกว่าที่ปรึกษาพระเจ้าแผ่นดิน เป็นผู้แนะนำ บุโรहितเป็นคนไม่มีความรู้ ทำไม่ไปถามพระพุทเจ้า ซึ่งเป็นบุคคลผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

พระเจ้าปเสนทิโกศลนึกได้ ก็เลยไปเฝ้าพระพุทเจ้า ทูลถามพระองค์ก็อธิบายให้เข้าใจหลัก มสังยุตต์* การเผาไหม้โทษใหญ่ ๆ เฝ้าให้เป็นถ่านจะได้บูชาัยญ จัดว่าตัดทอนทิ้งลงไป ทิ้งลงไป เรียกว่าอย่างกันใหญ่ คนก็ไม่ได้กินเพราะเค้าไม่ให้กินเนื้อ ทำชะอย่างนั้นเลยเลิก เป็นบาปเป็นทุกข์ เบียดเบียนสัตว์เปล่า ๆ ไม่ได้เรื่องอะไร เลิก

พระนางคัดค้านอย่างนั้นบ่อย ๆ คอยประท้วงพระเจ้าแผ่นดิน แม่บ้านเป็นคนสำคัญในบ้าน ถ้าแม่บ้านเป็นสัมมาทิฐิ มีความเห็นถูกมีความเข้าใจถูกต้อง คุณสามี ถือหางเสือ

มสังยุตต์* อธิบายหลักของอนัตตาที่พระพุทเจ้าทรงแสดง (อ่านเพิ่มเติมที่พระสูตรตันตปิฎกเล่ม ๑๐ สังยุตตนิกาย สฬายตนวรรค อนิจจวรรคที่ ๑ อัชฌัตติอนิจจสูตร)

ครอบครัวให้เรียบริ่อย สามิจะไม่เหลวไหลแต่ถ้าแม่บ้านเป็นคนมักมากอยากได้ อยากรำรวย อยากใหญ่ อยากโต ก็ยุสามิให้กระทำความผิด สามิคนอื่นยุไม่เก่งนะ ภรรยาณัฐขึ้น ถ้ายุเวลากลางคืน กระซิบข้างหู “ท่าน ทำไมท่านไม่ทำอย่างนั้น ทำไมท่านไม่ทำอย่างนี้ มีทางจะได้ทำไมไม่เอา ใ้อยู่ทำไม มีปัญหาอะไรเล่า” ภรรยาณัฐขึ้นนะ

ตื่นเช้าสั่งการโก่งกันคอร์ปชั่นกันล่ะ ได้ยุงกันไปหมด เพราะแม่บ้าน

แต่ถ้าได้แม่บ้านดีคอยเตือน คอยชี้ คอยบอก คอยประคับประคองสามิ ไม่ให้เสียคน ไม่ให้ตกต่ำในทางความคิด และการกระทำเรียบริ่อยเจริญก้าวหน้า สำคัญนะแม่บ้านนี้สำคัญ พระนางมัลลิกาเค้าเป็นแม่บ้านที่ดีของพระเจ้าปเสนทิโกศล แต่ว่าสังขารทั้งหลายไม่เที่ยงแก่งลงมันก็เจ็บไข้ได้ป่วย แล้วก็ตาย พระเจ้าปเสนทิโกศลเสียใจมากไม่เป็นอันออกว่าราชการ เก็บตัวเป็นทุกข์

ผิด .. ถ้าไปนั่งเป็นทุกข์นี่ผิดไม่ถูกต้อง เป็นความโง่ อย่างหนึ่งที่เราเป็นทุกข์ ไม่ว่าจะทุกข์เรื่องอะไร โง่ทั้งนั้น ถ้าเรามีปัญญาเราก็ไม่ทุกข์ เพราะเราคิดได้ ปลงได้ จะไปนั่งทุกข์ทำไม หัวเราะชะด้วยซ้ำไป เฮอ..น่าดูน่าดู ชีวิตนี้มันน่าดู น่าดู หัวเราะ..

อันนี้ถ้าไปนั่งเป็นทุกข์มันก็ไม่ได้อะไร ความทราบไปถึงพระพุทธเจ้าว่าพระเจ้าปเสนทิโกศลเป็นทุกข์ ก็เลยไปหาไปในวัง ปกติพระพุทธเจ้าไปในวังก็ขึ้นไปบนปราสาทห้องรับแขก

ไปนั่งอยู่ที่นั่นแหละ เตี่ยวพระเจ้าแผ่นดินก็ออกมาราบไหว้
สนทนากัน แต่วันนั้นไม่ขึ้นไปบนปราสาทอย่างเคยไป

ไหน .. ไปที่โรงรถเก่า ๆ โรงเก็บรถเก่า โยมเคยไป
พิพิธภัณฑสถานที่มีแห่งหนึ่งเก็บราชรถ นี่..ราชรถ ถ้าพระเจ้า
แผ่นดินไม่ตายก็ได้ใช้ ถ้าพระเจ้าแผ่นดินตายก็เอามาใช้ ใช้
ทำอะไร บรรทุกโกศพระศพออกจากประตูวิเศษชัยศรี ค่อย ๆ
มาทางสนามหลวง ยกพระโกศขึ้นบนเมรุ ค่อยเผาศพไป เขา
ใช้เช่นนั้น หลายคัน สงฆ์อาจจะออกไปนั่งอยู่แถวนั่นแหละ
แถวโรงเก็บรถเก่า

พระเจ้าปเสนทิโกศลทรงทราบ เพราะอำมาตย์ไปทูล
ก็เลยเสด็จลงไปเฝ้าพระพุทธเจ้าในโรงรถ ไปถึงก็ถามว่า

“พระองค์เสด็จมาทำไมไม่ขึ้นไปบนปราสาทอย่างเคย”

พระพุทธองค์จึงตอบว่า “ที่นี้มันอากาศดี มีสิ่งควร
ศึกษาหลายอย่าง ก็พาพระเจ้าปเสนทิโกศลเดินชมรถ ต้องการ

จะสอนแบบสาธิต สมัยนี้เขาเรียกว่า “สาธิต” คือแสดงตัวอย่างให้เห็นเดินไปสุดโน้น รถคันนี้เก่ามาก สร้างในสมัยไหน

อ้อ.. คันนี้เป็นของพระเจ้าทวดสร้างไว้ คันนี้ของพระเจ้าปู่สร้างไว้ ของเสด็จพ่อฯ คันนี้สร้างในสมัยหม่อมฉันถามบอกให้รู้ว่าเป็นรถของใคร พระองค์ทรงถามเรื่องรถประกอบไปด้วยอะไร กลอนรถ ล้อรถ ตัวถังรถ หลังคารถ บันไดรถ ถามหมดเลยโยม.. ทีละชิ้นทีละชิ้น ทีละชิ้น เขาเรียกว่าสอนแบบสาธิต เหมือนสอนเด็ก ๆ

เวลานั้นพระเจ้าปเสนทิโกศล ก็เหมือนเด็กคือ โง่.. โง่เหมือนเด็ก ถามไปถามมาแล้วถามว่า เอ.. แล้วรถมันอยู่ตรงไหน ถามว่านี่รถมันอยู่ตรงไหน ? พระเจ้าปเสนทิโกศลก็ทรงตอบว่า เพราะเอาสิ่งต่าง ๆ มารวมกันเข้าประกอบกัน จึงเรียกว่ารถ “ถ้าถอดสิ่งต่าง ๆ ออกหมด รถมีมั้ย ?” รถไม่มี

อ้าว.. รถมันไม่มีเพราะถอดออกหมด รถก็เลยไม่มี ไม่มีรถ ไม่มีก็เป็นอนัตตา

แล้วก็พูดไปทุกเรื่อง เรื่องอื่นต่อไป ดึงเข้าหาเรื่องได้ ทราบว่ามหาพิตรเป็นทุกข์มาก เรื่องพระนางมัลลิกาเทวี สวรรคต พระนางมัลลิกามีตัวตนจริง ๆ หรือเปล่า ถามไปซักไป พระเจ้าปเสนทิโกศลก็พบความจริงว่า ไม่มีอะไรที่น่าคิดถึง ไม่มีอะไรที่น่าอาลัยอาวรณ์ เพราะว่าสิ่งทั้งหลายมันเกิดขึ้น ดับไป

สามเรื่องนั้น เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป เวียนอย่างนี้ ละโยม

เรียกว่า “วงเวียน” มันมีอยู่สามเรื่อง “เกิดขึ้น ตั้งอยู่
ดับไป” แบบเดียวไม่ว่า เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป เกิดขึ้น ตั้งอยู่
ดับไป โยมทุกคนกำลังเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป เกิดขึ้น ตั้งอยู่
ดับไป การที่เปลี่ยนแปลงอย่างนี้เรียกว่า “ชีวิต” **ตัวชีวิต คือการ
เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป** ขณะเดียว ขณะจิตเดียว

แต่เรานึกว่ามันถาวร นึกว่ามันมีตัว เพราะไม่รู้จัก
แยกแยะ แต่เราแยกแยะออกแล้ว ตัวไม่มี ไม่มีอะไรน่ายึดถือ
น่าเอนน่าเป็นกว่าอะไร ๆ เป็นกองหอรอก

จัญทาลหรือว่าคนปัญญาอ่อน ชอบคิดว่ามิตรของฉัน
ทรัพย์ของฉัน อะไรของฉัน เพราะว่าตัวฉันยังไม่มี แล้วจะมี
อะไรเป็นของฉันได้อย่างไร ตัวฉันยังไม่มี แล้วมันจะมีอะไร
เป็นของฉันได้อย่างไร ฐานมันอยู่ตรงนี้

**พระพุทธเจ้าท่านสร้างฐานให้เห็น ว่าไม่มีอะไรที่เป็น
ตัวตน เป็นอัตตา** แต่ศาสนาอื่นดู ซึ่งเกิดก่อนพระพุทธศาสนา
เขาสอนเรื่องอัตตา มีตัว ตัวนั้นก็คือวิญญาณนั่นเอง

เราเข้าใจว่า “วิญญาณเป็นตัว” แต่เราสวดทุกวันว่า
“**วิญญาณังฯ อนัตตา**” รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ
เป็นอนัตตา ไม่มีเนื้อแท้ มันผสมกันเข้า ไหลไปตามอำนาจ
ของการปรุงแต่ง ชั่วระยะสั้น ไม่ถาวรไม่คงทน แต่เราไปนึก
ว่ามันถาวร มันคงทน มันยั่งยืน คนที่นึกว่าวิญญาณเป็นตัว
นะ กลายเป็นตัวถาวร อันนี้หนังสือคำสอนในพระพุทธศาสนา
เขาเรียกว่า ยุคอรรถกถาพระบาลีนี้ บาลีล้วน พระไตรปิฎก
อรรถกถา คือ คำอธิบายพระไตรปิฎก ฎีกา คำอธิบาย อรรถ

กถา อนุฎีกา คำอธิบายมันหลายชั้น เราไปอ่านอะไรถ้าไปอ่านหนังสือรุ่นหลัง ๆ มันมีของเพิ่มเข้าไปเยอะ มีลัทธิใหม่แต่ก็เข้ามาปนอยู่มากมาย

ตัวอย่างเช่นว่า “คัมภีร์ธรรมบท” เป็นหนังสือที่พระเรียนภาษาบาลีเรียนเอามาเรียนกัน ประโยคสาม ประโยคสี่ เรียนไฉนนี่ เรียนคัมภีร์ธรรมบท คัมภีร์ธรรมบทเราอ่านเฉพาะเรื่องนั้น เราก็เข้าใจเขว เข้าใจว่ามีวิญญาณถาวร ร่างกายนี้สลาย วิญญาณออกจากร่าง ออกจากร่างท่องเที่ยวไป หรือไปเกิด ณ ที่ใดที่หนึ่ง “คำอธิบายแบบนี้ไม่ใช่พุทธศาสนา”

แต่ที่เราอ่านกันมากหนังสือนี้เรียนกันมาก เลยทักทักเอาว่าเรียนอย่างนั้นเป็นอย่างนั้น มีวิญญาณที่เป็นตัวออกจากร่างนี้ไปเข้าร่างโน้น ร่างโน้น ในคัมภีร์ธรรมบท บางเรื่อง “ออกจากร่างคนไปเข้าในร่างหมา” คนไปเกิดเป็นหมา หมา..

พระมาบิณฑบาต(หมา)ก็ไปติดพันพระ เพราะพระให้อาหาร(หมา) พระมา(หมา)ก็มารับพระ (หมา)พาพระเข้าไปในบ้าน ไปบิณฑบาต แล้ว(หมา)ก็ไปส่งพระ ต่อมาหมาตัวนั้นตายไปเกิดเป็นเทวดา หมาไปเกิดเป็นเทวดาอยู่ในสวรรค์วิมาน จากเทวดาลงมาเกิดเป็นคน เกิดเป็นคนไปกันใหญ่ เพลิดเพลิน สนุกดีเกิดมาอย่างนั้น เรียกว่ามีตัวถาวรให้ไปเกิด คือตัววิญญูณถาวร

ไฉ่วิญญูณถาวรนั้นเป็นอัตตา ไม่ใช่ไม่ถูก แต่ว่าหนังสืออรรถกถา เขียนไว้อย่างนั้น เราก็เชื่อตามนั้น เลขพูดกันว่าวิญญูณไปเกิด อะไรไปเกิด ตายแล้วเกิด ตายแล้วไม่เกิดพูดอย่างนั้น “พูดว่าตายแล้วเกิดก็ไม่ถูก ตายแล้วไม่เกิดก็ไม่ถูก” ไม่ถูกทั้งคู่ ถืออย่างไรเรียกว่าถูก ถือว่ามันสุดแล้วแต่เครื่องปรุงแต่ง ถ้าเครื่องปรุงแต่งปรุงถูกต้อง มันก็ไปเป็นอะไรได้ ถ้าปรุงไม่ถูกต้องมันก็เป็นอะไรไม่ได้

พุทธศาสนาสอนไว้อย่างนั้น ไม่สอนว่าตายแล้วเกิด ไม่สอนว่าตายแล้วสูญ ถ้าเชื่อว่าตายแล้วเกิดเป็นสัสสตทิวฐิ* เป็นมิจฉาทิวฐิอันหนึ่ง สอนตายแล้วไม่เกิดก็เป็นมิจฉาทิวฐิ เหมือนกัน **อุจเฉททิวฐิ** แปลว่าการสูญ เขามีอยู่ในอินเดีย

พระพุทธเจ้าไม่เอาทั้งสองอย่างแต่อยู่ตรงกลาง อยู่ตรงกลางว่ามันสุดแล้วแต่เครื่องปรุงแต่ง ถ้ามีเครื่องปรุงแต่งก็เกิด ไม่มีเครื่องปรุงแต่งก็ไม่เกิด แล้วไม่มีตัวให้เกิดมันเกิดเพราะการปรุงแต่ง ปรุงถูกส่วนก็กลายเป็นคนเป็นอะไร ขึ้นมาเป็นไปตามเรื่อง แล้วมันก็ตายไปไม่มีสิ่งถาวร

อันนี้คำว่า **“วิญญูณ พุทธศาสนาหมายถึงอะไร”** หมายถึงความรู้ทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ

สัสสตทิวฐิ* ความเห็นว่าเที่ยง มีตัวตนที่ยั่งยืน ความเห็นไปข้างผิด การถือเอา โดยคลาดเคลื่อนไปจากธรรม อันใด มีลักษณะเช่นว่านี้ เรียกว่า สัสสตทิวฐิ

ตาเห็นรูป เกิดความรู้ทางตาเรียกว่า “จักขุวิญญาณ”
หรือพูดทางภาษาไทยเรียกว่าความรู้ทางสายตา

หูได้ยินเสียง เกิดความรู้เรียกว่า “โสตวิญญาณ” คือ
ความรู้ที่ได้รับจากประสาทหู

จมูกได้กลิ่น เรารู้ว่ามีกลิ่น ความรู้นั้นเรียกว่า “ฆาน
วิญญาณ” เป็นความรู้ทางตา หู จมูก

ลิ้น เราแตะรสเปรี้ยวหวาน มันเค็มเรารู้ เรียกว่า “ชีวหา
วิญญาณ”

กาย ถูกอะไรรู้ ใครมาจับกายเราเรารู้ ลมมาถูกกาย
เรารู้ ร้อนถูกรู้ เย็นถูกรู้ เรียกว่ากายวิญญาณ หรือ “โผฏฐัพพะ”
หมายถึงสิ่งที่มากระทบแล้วเกิดความรู้สึก แล้วก็ไปสู่ใจ

ใจ รับรู้เป็น “มโนวิญญาณ” วิญญาณเหล่านี้ไม่ใช่ของ
แท้ ไม่ใช่ของแท้ มันเกิดจากการผสมปรุงแต่งตา รูป วิญญาณ
สามเรื่อง จึงเกิดความรู้ทางตา หู เสียง วิญญาณ เกิด
ความรู้ทางหู ทางกลิ่น ทางอะไรเหมือนกัน เกิดอย่างนั้น
มันไม่มีเนื้อแท้ มันเกิดดับเกิดดับอยู่ตลอดเวลา ไม่ใช่สิ่งถาวร

โยมเห็นรูป เดินผ่านไปแล้วก็ผ่านหายไป ได้ยินเสียง
หายไป ได้กลิ่น กลิ่นอะไร หายไปแล้ว ได้รสอาหารมันก็
หายไป ได้สิ่งกระทบกายมันก็หายไป ความรู้สึกเกิดที่ใจมันก็
เกิดดับ เกิดดับ แล้วมันก็หายไป ไม่มีตัวแท้

มันเป็นแต่เพียงผสมกันเข้าเกิดขึ้น มีอำนาจแล้วก็
แตกไปเท่านั้น คล้ายกับเครื่องยนต์ เครื่องยนต์เราสตาร์ท
เครื่องติด ดัง ดังขึ้นมา แสดงว่าเครื่องติดแล้ว มันติดได้

เพราะอะไร เพราะมีไฟ ไฟเกิดจากน้ำมัน ทำให้ลูกสูบหมุน ทำให้ล้อหมุน รถวิ่งได้ มันก็วิ่งไปได้ตราบเท่าที่มีน้ำมัน หล่อเลี้ยง พอหมดน้ำมันหล่อเลี้ยงมันก็หยุดปั๊บเลย ก็ตาย หรือหมดแบตเตอรี่สตาร์ทไม่ติด มันก็ตาย

“สิ่งทั้งหลายมันเกิดการปรุงแต่งซึ่งกันและกัน แล้วก็เป็นไปตามอำนาจของการปรุงแต่ง”

เราจะไปจับเอาตอนใดตอนหนึ่งว่าเป็นตัวจริงก็ได้ เป็นของฉันก็ได้ เพราะถ้าเราจะไปจับ ไปยึดเอาตอนใดตอนหนึ่ง ใจตัวนั้นมันก็เป็นทุกข์ โยมไปยึดถือเท่ากับโยม

เป็นทุกข์ ลูกป่วยไปนอนโรงพยาบาล โรงพยาบาลเอกชนก็เสียเงินมากหน่อย เพราะเขาตั้งขึ้นเพื่อหาเงิน จ่ายสตางค์เยอะ แต่ถ้าไปโรงพยาบาลเมืองเสียหน่อยหน่อย เพราะเขาตั้งขึ้นเพื่อสงเคราะห์ประชาชน แต่ต้องเอาสตางค์มาหล่อเลี้ยงบ้าง ถ้าไม่เอาเลยก็ล้มเหมือนกัน อยู่ไม่ได้ อันนี้เราก็เป็นทุกข์เรื่องลูกเจ็บไข้ได้ป่วย เป็นทุกข์อย่างนั้น เพราะอะไร

ตัวทุกข์มันอยู่ที่อะไร อยู่ที่เราคิดว่าลูกฉันเป็นไข้ ลูกฉัน มีตัวฉัน แล้วก็มีลูกของฉัน ลูกเป็นไข้เราก็เป็นทุกข์ ทุกข์ในเรื่องจะต้องรักษา ต้องเสียเงินกันมากมาย

เป็นทุกข์เพราะว่าเรายึด ว่าลูกของฉัน สามีของฉัน ภรรยาของฉัน รถของฉัน แหวนของฉัน เยอะมากมาย ของฉันเยอะ “ยิ่งของฉันมากเท่าใด ทุกข์มันก็มาก” ถ้ามีหนึ่งคน ทุกข์หนึ่งคน ถ้ามีสองทุกข์สอง มีสามก็ทุกข์สาม เรียกว่าดับเบิลทุกข์ ทุกข์ ๆ เป็นอย่างนั้นแหละทุกข์ ทุกข์..

เป็นทุกข์เพราะยึดถือ ยึดถือว่าของฉัน

อันนี้ คนเราโดยปกติมันก็ยึดถือมัน จับไว้ของฉัน ของฉัน ไม่ปล่อยไม่วาง ไม่มีเรื่องปัญญา **ถ้ามีเรื่องปัญญามันก็ไม่เกิดทุกข์** “ถึงยามได้ ได้ให้เป็นไม่เป็นทุกข์ ยามจะมีก็มีให้เป็น ไม่เป็นทุกข์ มีมีไม่ทุกข์ ได้ได้ไม่ทุกข์” ด้วยอะไร

ด้วยการคิดว่า “โลกสมมุติ” ว่าเป็นลูกของฉัน สามีของฉัน ภรรยาของฉัน ททรัพย์ของฉัน แต่ว่าตัวฉันมันก็ไม่มี ไรสิ่งนี้มันก็ไม่เหมือนกัน ไม่มีทั้งสองฝ่าย ต่างฝ่ายต่างก็ไม่มี แล้วเราไปสร้างความมีขึ้น แล้วเราก็ยึดว่าเป็นทุกข์ เสียหาย

ถ้านึกอย่างฉลาดมันก็ไม่เป็นทุกข์ มันก็ตายตามเรื่อง
ของมัน ป่วยตามเรื่องของมัน เราก็รักษาไปตามเรื่อง รักษา
ไม่หายมันก็ตาย ตายก็ดีเหมือนกันจะได้พ้นทุกข์ไปเสียที ถ้า
ยังไม่ตายเราจะไปบังคับให้มันตายก็ไม่ได้ เพราะว่ามันยังไม่
ถึงเวลา รักษาไปก่อน ตามหน้าที่ พอตายปุ๊บ เราก็พูดได้ทันที
ว่า เอ้อ.. จบกันที่เวียทนามาหลายวันแล้ว จบกันที่ก็ดี
เหมือนกัน เพราะอย่างนั้นถ้ามีคนบอกว่าคุณแม่ตาย โยมพ่อ
บอกว่ามันดีแล้ว พ้นทุกข์กันเสียที

เพราะยังไม่ตายก็เป็นทุกข์ ทั้งผู้ไข้ ทั้งผู้เฝ้าไข้ ตายไป
สักทีก็ดีเหมือนกัน คนบางคนทรมาณเวลาป่วย พอตายปุ๊บก็
เลยดีใจ แต่ไม่ต้องหัวเราะนะ ถ้าหัวเราะเดี๋ยวเค้าว่าเอา นึก
ครึ้มอยู่ในใจ ตายสักทีก็ดีแล้ว ทรมาณมาหลายเดือนแล้ว พ้น
ทุกข์สักที

คิดเป็นมันก็ไม่เป็นทุกข์ ของหายก็ไม่ต้องเป็นทุกข์ พอรู้ว่าของหายเบาใจไปเสียที มันอยู่ต้องระมัดระวัง กลัวจะตกแตก กลัวจะหาย หายไปสักทีก็ดีแล้วสบายใจ บอกใคร ๆ ว่าตอนนี้ฉันสบายใจ คำถามว่าสบายใจเรื่องอะไร เพชรหาย เครื่องเพชรหายสบายใจ เพื่อนก็นึกมองหน้า อะไร คนมันวิปลาสอะไร ? เพชรหายยังทำเป็นไม่เดือดร้อน

เขาไม่รู้ความจริงเราเป็นผู้มีปัญญา เพราะเรารู้ว่ามันไม่ใช่ของฉัน หายไปก็เป็นเรื่องธรรมดา

ไอ้คนได้ คนที่ได้ไป ก็ไม่ได้อยู่ถาวรหรอก ก็หายต่อไป มันหายทั้งนั้นแหละ ไม่มีอะไรเป็นของใคร **มันเป็นสมบัติของธรรมชาติ** เราเอามาใช้ไม่กี่วันก็ทิ้ง เวลาได้มาก็บอกชะเลยนะว่า “**เอ็งอย่าดีใจ อย่าไปนึกว่าเป็นของเอ็งนะ**” เอามาใช้ชั่วคราว ยืมมาจากธรรมชาติ ไม่กี่วันมันอาจจะถูกยืมต่อไป

แล้วก็นึกในใจว่า ‘กว่าแล้ว.. ว่ามันจะต้องไปในสักวันหนึ่ง’ ไม่
ต้องกังวลกับมันอีกต่อไป

นี่แหละทุกข์ ของหายหมดทุกข์ คนตายหมดทุกข์ ไฟ
ไหม้บ้าน อ้อ.. แหม.. ทุกวันนี้มีหลายสิ่งเลือกไม่ได้ ไฟไหม้ก็
ดีแล้วจะได้เผาไหม้เป็นขี้เถ้า จะได้สร้างใหม่กันเสียที ดีใจ
หัวเราะ....

ยังมีท่านเศรษฐีคนหนึ่ง สร้างวิหารถวายพระ ไ้คน
เที่ยวกลางคืนมันแอบมานอนอยู่หน้าวิหาร ท่านเศรษฐีไปเห็น
เข้าก็ว่า ไ้คนนี่ท่ามันจะเป็นนักเที่ยวกลางคืน มันมาแอบนอน
อยู่ที่นี่ มันตื่นขึ้นมองหน้าเศรษฐี มันโกรธนะ หาว่าเศรษฐีว่า
มัน มันพยายาม มันพยายาม ก็หาวิธีที่จะฆ่าเศรษฐีให้ได้

ครั้งแรก มันมาเผาวิหารซะ ก่อนเผาวิหารเศรษฐีมา
ถึงก็แสดงอาการรำเริง ชอบอกชอบใจ ชอบใจที่วิหารถูกไฟ
ไหม้ แล้วก็พูดว่า เอ้อ.. ฉันคิดจะสร้างใหม่อยู่นานแล้ว แต่
มันไม่มีเรื่องจะรื้อ ไฟไหม้ก็ดีเหมือนกัน พาชอบใจคนที่มาช่วย
จุดไฟเผาวิหาร ขอให้มันได้รับส่วนบุญด้วย

คนเผาวิหารมันก็บอกว่า ‘กุเผาวิหารมันทั้งหลัง มันยัง
ให้ส่วนบุญกับกุ’

แต่ว่าวันฉลองก็จะมาเล่นงาน วันฉลองก็มาแอบอยู่
ข้างหลังมาน จะฆ่าเศรษฐี พระมาฉันเป็นร้อย พอฉันเสร็จ
แล้ว พระก็ให้พรเศรษฐี ก็แผ่ส่วนบุญส่วนกุศล

ข้าพเจ้าขอแผ่ส่วนบุญแห่งการสร้างวิหารใหม่แห่งนี้ให้
แก่คนที่มันมาเผาวิหารข้าพเจ้า ขอให้คนนั้นมีความเจริญ มี
จิตใจสูงไม่คิดทำลายใครต่อไป ให้พรแผ่ให้

จากนั้นโจร ได้ยื่นเศษชฐีก็ไม่โกรธ (โจร)กุเฬาวินหาร
มันก็ยังไม่โกรธ แล้ว(โจร)ออกมาวางมีด แล้ว(โจร)ก็กราบ
ท่านเศษชฐี ขอโทษ

ท่านเศษชฐีถามว่าเรื่องอะไร ?

อ้อ.. ข้าพเจ้าเป็นคนที่มาเที่ยวกลางคืนแล้วก็มานอน
ค้างที่วิหาร .. ฝ่ายเศษชฐี ก็คิดว่า คงจะเป็นนักเที่ยวกลางคืน
เท่าก็ไม่ล้าง คิดพยาบาท ทำท่านไม่ได้ก็เลยเฬาวินหารซะเลย
เฬาวินหารแล้วท่านสร้างใหม่ ยังแผ่ส่วนบุญให้ข้าพเจ้าด้วย ท่าน
ไม่โกรธข้าพเจ้า ข้าพเจ้าเลยทำท่านไม่ได้ ขอขอบคุณท่านที่
ให้บุญแก่ข้าพเจ้า แล้วไม่โกรธกัน

เศษชฐีก็สบาย เขาคนนั้นก็สบายให้อภัยได้ ไม่ถือโทษ
โกรธกัน ถ้าเราถือโทษก็โกรธกันจนตาย จ้องจะฆ่าคน ๆ นั้น
นอนไม่หลับไม่เป็นสุข

คนพยาบาลคนอื่นไม่เป็นสุข รัชยาคนอื่นก็ไม่เป็นสุข
เกลียดคนอื่นก็ไม่เป็นสุข โกรธคนอื่นก็ไม่เป็นสุข ทุกข์ร้อน
แล้วจะหาไฟมาเผาตัวเองทำไม ไฟโกรธ ไฟโลภ ไฟพยาบาล
ไฟอาฆาต จอเงวเระ เอามาเผาตัวเองทำไม มันโง่เปล่า ๆ ไม่
ได้เรื่อง

ดับไฟชะ ไม่โกรธ ไม่เกลียด ไม่พยาบาล อาฆาต
จอเงวเระ เราก็อยู่ได้เย็นสบาย นอนเป็นสุขไม่ต้องฝันร้าย พอ
เคঁเอาชื่อ ทิฐิ ๆ มันเรื่องอะไร เจ็บใจอย่างนี้ มันคนอยู่ที่
กระตองใจ มันโง่ไม่ได้เรื่อง ให้อภัยมันก็หมดเรื่อง แผ่เมตตา

สมัยนี้คนฆ่าตัวตายมาก เด็กหนุ่มเรียนจบวิศวะไป
ทำงาน ได้ข่าวว่าคู่รักเหม็นหน้าหนี มาต่อว่า มาไม่มามือเปล่า
พกปืนมาด้วย ปืนไม่ใช่ปืนเฉย ๆ เอากระสุนใส่มาเต็มลำ
กล้องเลย โกรธกันแล้วก็เบรียง.. ยิ่งผู้หญิงตาย แล้วก็ยิงตัว
เองตายด้วย นอนกันคนละที่ ตายทั้งคู่

ความไม่เข้าใจ คิดผิด เพราะไม่รู้ว่าจะอะไรเป็นอะไร
แล้วผู้หญิงในประเทศไทยมันมีที่ล้านมีที่ล้าน ไอ้คนนั้นมันไม่
ได้เรา มันไม่อยากแต่งงานกับเรา ก็ไม่แต่งสิ ทำไมไปปักใจ
เอากับแม่ผู้หญิงคนนั้น มันโง่จริง ๆ มีลูกชายสอนชะบังโยม
สอนว่ามึงจะไปรักใครอย่าไปรักหมดตัว รักสักนิด ๆ หน่อย ๆ
รักเพื่อเลือก ถ้าหากเค้าถอนไม่รักเรา ก็อย่าไปกลุ้มใจจนฆ่า
ตัวตาย เพราะยังมีผู้หญิงอื่นที่น่ารักดียังมีอีกหลายคน ทำงาน
ก่อน หาเงิน พอมีเงินแล้วก็จับฉลากก็ได้ ก็มีคนที่มาสมัครเป็น
เมียหลายคน จะไปทุกข์ร้อนมันทำไม สอนมันอย่างนั้น มันไม่

คิดให้มันยาว ไม่ใช่ว่าก็จะรักแต่ผู้หญิงคนนี้ถ้าผู้หญิงคนนี้ไม่รักกุ
กูก็จะไม่อยู่ในโลกนี้อีกต่อไป

นั่นแหละมันโง่จะตาย มันเกิดมาเพื่อรักผู้หญิงคนนั้น
ชีวิตมันมีเพียงเท่านั้นนะ มีเพียงความรักเท่านั้นนะ เราไม่ได้
เกิดมาเพื่ออย่างนั้น ถ้าเกิดมาเท่านั้นหลงพ้อตายนานแล้ว
เพราะไม่ได้รักใคร รักให้โง่ทำไม รักตัวเองสิสบาย อายุมัน
ขำขำขำ

แต่มันคิดไม่ได้ เพราะไม่มาวัด ไม่มาหาพระที่สอน
ธรรม อะไรนิดอะไรหน่อยก็ พระเขกกบาล พอพระเขกกบาล
ยังไม่พอ ก็.. ถมน้ำลายรดหัวมันอีก ก็ .. แฮ่

พระก็โง่ ลูกศิษย์ก็โง่ โง่ทั้งคู่ ทำสิ่งไม่เข้าเรื่อง ส่ง
เสริมความโง่เง่าเต่าตุ๋นไม่ได้สาระอะไร มันเป็นชะอย่างนั้น
คนเราที่ไม่โง่จะเป็นผู้บริหารบ้านเมือง ยังไปให้พระเขกกบาล

เล่น ไข่.. แล้วจะบริหารบ้านเมืองได้อย่างไร ตัวเองก็ยังไม่
แล้วจะไปบริหารบ้านเมืองได้อย่างไร มันไข่คนอย่างนั้น ผล
มันก็เป็นดังที่เราเห็น เสียหาย

**มันต้องฉลาดรู้ คิดถูกต้อง ทำถูกต้อง ฉลาดถูกต้อง
มีจิตยึดมั่นในคุณงามความดี จึงจะใช้ได้**

มันเป็นอย่างนั้นโยม เอาล่ะพูดมาก็สมควรแก่เวลา
พรุ่งนี้เป็นวันมาฆบูชา เป็นวันสำคัญวันหนึ่งของพุทธศาสนา
ช่วยบอกคนที่ไม่ค่อยมาวัดให้มาวัดเสียบ้าง ให้มาวัด มานั่ง
สงบจิตสงบใจ มานึกถึงพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์สาวก
ทั้งหลาย เสียตายไม่ได้พูดวิหุตตอนนี้ พูดก็ไกลไปแล้ว

อาทิตย์หน้าวันมาฆบูชา คนจัดเค้าก็ไม่ได้ให้มันถูกต้อง
มันต้องพูดวันนี้ หรือก่อนนี้สักวันหนึ่งก่อนวันมาฆะ ก่อนวัน
วิสาขะ ก่อนวันอาสาฬหะ

พูดเตือนใจให้คนได้สำนึก แต่เขาก็คิดไม่ได้พวกจัด
วิหุตมันคิดไม่ออก มันคิดแต่ว่าจะหาสตาจวันมาฆะได้อย่างไร
โฆษณาว่า “วันมาฆบูชา” ฉายหนังเรื่องนี้ ทำแต่เรื่องเหลว
ไหลไม่ได้สาระ

เรามาวัดกันแต่เช้า มาถือศีลอุโบสถ อยู่อย่างพระ
อรหันต์เจ้าทั้งหลาย กินข้าวที่วัด พักผ่อนก่อนทำการรักษา
จิตใจให้สงบ เยี่ยงพระอรหันต์เจ้าทั้งหลาย วันหนึ่งคืนหนึ่ง

**สำหรับวันนี้ก็สมควรแก่เวลา ต่อนี้ไปขอเชิญ
ญาติโยมนั่งสงบใจเป็นเวลาห้านาที**

ข้อเตือนตน

“ จงเตือนตน แล้วทำตนให้พ้นทุกข์ทนต์ ที่ตนมี
จงทำดีเท่าที่ตนพึงทำได้ จะช่วยให้สมหทัยที่หมายปอง
โลกก็เป็นเช่นนี้แล อย่าไปแย่งกับมัน ที่ผันผวน อย่าตรึงตรวน
ใส่ไว้ที่ใจเรา อย่านั่งเศร้าทุกข์ทนต์ เพราะมันเลย อยู่เฉยเฉย
แล้วทำใจให้ไร้ชยะ จึงจะผลระความวุ่นวายจากใจได้ หนทาง
ในพระนิพพานไม่ห่างไกล อยู่ด้วยใจที่เป็นสุข ว่างทุกข์เฮย. ”

พุทธวางนะ

พระพุทธรูปจัน

สพพทานัน	ธมมทานัน	ชินาติ
สพพรสัน	ธมมธโส	ชินาติ
สพพรติ	ธมมรติ	ชินาติ
ตณฺหุกโขโย	สพพทุกขัน	ชินาติ

การให้ธรรม ชนะการให้ทั้งปวง

รสแห่งธรรม ชนะรสทั้งปวง

ความยินดีในธรรม ชนะความยินดีทั้งปวง

ความสิ้นตัณหา ชนะทุกข์ทั้งปวง

ดนเน เมื่อมีลาภก็มีเสื่อมลาภ
 เมื่อมียศก็มีเสื่อมยศ เมื่อมีสุขก็มีทุกข์ เมื่อมีสงสาร
 ก็มีทุกข์ เป็นของดัดกันหา เช่นนี้ จงไปถือเอาโรกที่ปกคลุมแล้ว
 ก็วางเสียเสียมันก็ดี ก็วางซะเสียซะมันก็สุข มันประ
 ล่าอะไร พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐเลิศยิ่งกว่ามนุษย์และเทวดา
 ยังมีมารผจญ ยังมีตนนั้นมากที่ไต่เยน มุกดาหนึ่งอย่างเราจะ
 รอดพ้นจากโลภะ ขมถมล้มแล้วไม่ได้ ต้องดิ้นดิ้นว่า
 เราจะตัดทิ้ง ขมถมก็ช่าง เรายังไม่ได้ทำอะไรที่เราได้รอดเมื่อ
 ฆราวาส ก่อนที่เราจะทำอะไรเราตัดแล้วว่า ไม่ได้อวดอัน
 แก่ตัวเราแล้วอัน เราจึงทำ เราชนะมากกว่าอะไรที่ขมถมว่า
 ด้ซึ่งเรา มนเราทำกรรมเราไม่สร้าง พยายามสงมกาย
 สงมวาจา สงมใจ จะต้องไปตั้งอันแล้วใจใคร่ไต่เยนทำไม่
 ไม่เห็นมีประโยชน์ ไม่ส่องความดีดเปล่าๆ

ธรรมวิสุทธิก

(ธรรมวิสุทธิกฏ ภาิกษุ ฐิติเทพศีรินทราธาส ๒.กรุงเทพฯ)

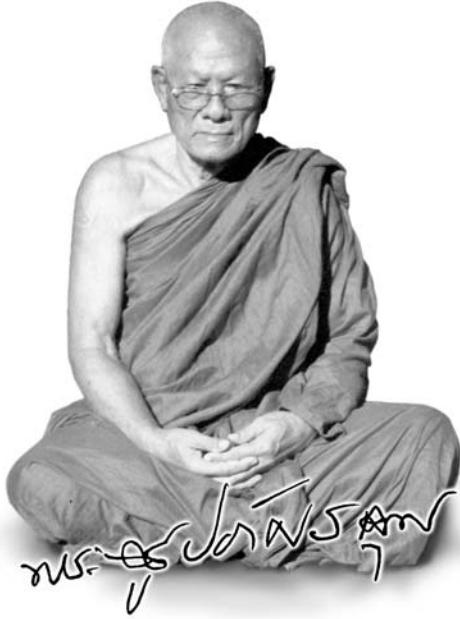
ธรรมโอวาท

พระอุปัชฌาย์มหาอาริยา (อัครวิสิ ลันททาน)

(พระอุปัชฌาย์มหาอาริยา เจ้าอาวาสวัดโพธิ์สมภารมณเฑียร กรุงเทพมหานคร)

“คำว่าเจริญก้าวหน้าทางธรรม
มิใช่เจริญด้วยยศศักดิ์เหมือนทางโลก
หากหมายถึงใจที่นิ่ง หนักแน่น มั่นคง
คลายความยึดติดในโลก
หากผู้ใดยังหลงในยศศักดิ์
ก็ชื่อว่าหลงตนและหลงโลก
เพราะสิ่งนั้นเป็นของประจำโลก”

ทุกชีวิต... เป็นแก่นนั้นเอง

๓๗

ปัจฉิมโอวาทของหลวงพ่อดญาท่าน

(พระครูปลัดไพโรจน์ วัดป่าสามัคคีคีรีพงษ์สงฆาราม อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู)

เวลา ๑๘.๓๐ น. ก่อนวันมรณภาพ ๗ วัน

อะตังหลักข์แลแล้ว ถอยหลังไม่ได้ ไม่มีทางแยก ไม่มีทางเสี้ยว ทุกคนต้องถึงหลักข์แบบนี้.. เจ้าเองดูร่างกายพ่อกี้ เจ้าเองดูให้ดี ๆ พระตถาคตก็เป็นอย่างนี้ทุก ๆ พระองค์ พระอรหันต์ที่มีฤทธิ์ก็เป็นแบบนี้ทุก ๆ พระองค์

ทุก ๆ คนก็ต้องถึงหลักข์แบบนี้ สัตว์น้อย สัตว์ใหญ่ ก็ต้องถึงหลักข์แบบนี้.. เจ้าเองเรื่องปฏิบัติ ลองอย่าได้ประมาท เรื่องชำระกายให้สะอาด ชำระอาชวาทให้สะอาด ชำระใจให้สะอาด ชำระบาปให้บริสุทธิ์ เจ้าเองยอมรับความจริงว่า ทุกสิ่งทุกอย่างเข้าสู่กฎของพระไตรลักษณ์

มันไม่เที่ยง.. อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา ไม่มีอะไรที่เราจะยึดได้.

ทุกชีวิต... เป็นแก่นนั้นเอง

ธรรมโอวาท

หลวงปู่ฝั้น อาจาโร

(สำนักปฏิบัติธรรมวัดป่าเกษมสุข ต.หนองกี่ อ.กบินทร์บุรี จ.ปราจีนบุรี)

“เห็นแต่ไม่รู้ รู้แต่ไม่เห็น”

“องอย่าประมาทในศีล ในธรรม อย่าขาดสติ ให้มีสติพิจารณาตนเอง
ให้พ้นจากทุกข์ แล้วจึงพิจารณาให้ผู้อื่นพ้นจากทุกข์”

องตัดเสียองเอาแต่ความดี ตัดเอาความไม่ดีนั้นออกเสีย พิจารณาใน
กายให้พบในความดีงาม ๓ อย่าง ตามที่สัมเด็จพระพุทธองค์ได้ ความงามภายนอก
งามภายใน คือความดีงามอยู่ในศีล ความดีงามในสมาธิ และความดีงามในปัญญา
เกิดความสว่างขึ้นเห็นถูกเห็นผิด พอกุลก ๆ ก็จะต้องอยู่ในความดีงาม ไม่หลงไหล
ในสิ่งที่ไม่ดีทั้งหมด ตามคำสอนของสมเด็จพระพุทธเจ้าพระองค์โตมขของเรา.

“พรของหลวงปู่พุทธะอิสระ”

วัดอ้อน้อย (ธรรมอิสระ) อ.กำแพงแสน จ.นครปฐม

สังคมมนุษย์ สามารถทำให้เกิดความสุขและสันติได้ตั้งแต่อ้อมมือของเรา
สองเท้าเรา หนึ่งหัวเรา หนึ่งตัวเรา และหนึ่งใจเรา

ขอ สองมือของท่านทั้งหลายจงเข้มแข็ง

ขอ สองเท้าของท่านทั้งหลายจงมั่นคง

ขอ หนึ่งหัวของท่านทั้งหลายวิเศษรุ่งเรืองเจริญด้วยสติปัญญา
รอบรู้ทิศทางทุกกาลทุกอย่างพิศดาร และละเอียดรอบคอบ

ขอ หนึ่งใจของท่านทั้งหลาย จงบริสุทธิ์มีกำลังวังชา
เป็นที่พึ่งแก่สรรพสัตว์ได้และ

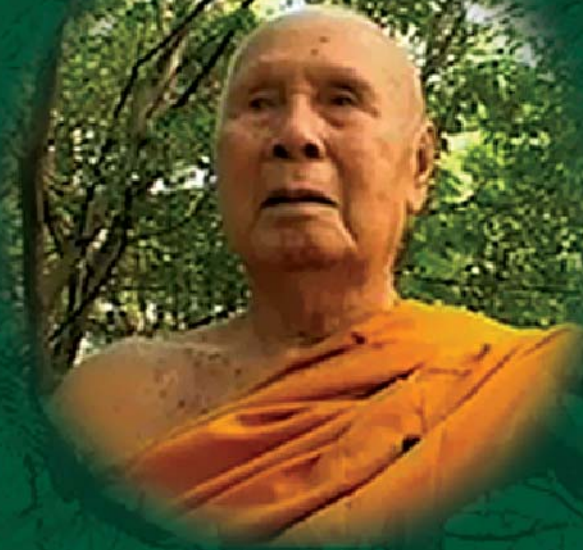
ขอ หนึ่งตัวของท่านทั้งหลาย จงตั้งมั่นตระหนักรู้ว่าตนสามารถต้านทานแรงลม
และพายุร้าย ได้ทั้งอุทกกาลทุกสุ่มัย จงมีแต่ชัยชนะทุกภพวิภาวดีวิภาวดี
เทอญ.

พุทธะอิสระ

รายนามผู้ให้ธรรมเป็นทาน

	เล่ม	
๑	คุณนรินทร์(รักษ์อุตร) - คุณธีรประภา เศวตประวิฑกุล	๑,๐๐๐
๒	คุณชวิน - คุณมะลิวิทย์ ยงยุทธ และครอบครัว	๑,๐๐๐
๓	ร้านกวงหยูซ่ง จ.อุตรธานี	๓๙๐
๔	บ้านธรรมของพระพุทธะ	๓๔๐
๕	คุณพิรุณ - คุณนฤมล - คช.ธนบูรณ์ จิตรยังยืน	๓๓๕
๖	คุณพิรุณ-คุณนฤมล-คช.ธนบูรณ์ จิตรยังยืน	๓๓๕
๗	คุณบัวอาภา แจ่มสายบัว (ร้านโมเนต์ กรอบรูป)	๓๐๐
๘	ร้านไศยดจัน อ.กุมภวาปี จ.อุตรธานี, คุณสมชาย - คุณพิศมร กิจการพัฒนาลิเกศ	} ๒๐๐
	คุณธิตารัตน์ - คุณศรียุญา - คุณธวัชชัย กิจการพัฒนาลิเกศ	
๙	ร้านธนพลเกสซ์ อ.กุมภวาปี จ.อุตรธานี	๒๐๐
๑๐	ร้านคลังยาเกสซ์ กรุงเทพ	๒๐๐
๑๑	คุณครูแพรว ยงค์พันธ์	๑๓๕
๑๒	คุณยงค์กิติ์ ต้นอาสาสูงกุล	๑๓๕
๑๓	คุณนภาพร - คุณนิรมล ต้นอาสาสูงกุล	๑๓๕
๑๔	คุณชติดา แจ่มสายบัว (ร้านศรีราชาเฟรมมิ่ง)	๑๐๐
๑๕	คุณวันชัย กำจรเมณกุล	๑๐๐
๑๖	คุณปริดาภรณ์-คุณสุทธิกานต์-คุณศรณี-คุณนภาพร ลิ้มเกษมทรัพย์	} ๙๐
	คุณพีรธร-คุณจิตติมา-คุณพีรเทพ ลิ้มเกษมทรัพย์	
๑๗	ร้านบุญดี จ.อุตรธานี	๖๗
๑๘	พ.ต.เฉลิมชัย เลี้ยงสกุล	๖๗
๑๙	ศ.ดร.พิพัฒน์ อมตฉายา	๖๗
๒๐	คุณอดิสร เจริญสุข และครอบครัว	๖๗
๒๑	หาก.ลิ้มมงคล กรุงเทพ	๖๗
๒๒	น.พ.วิสุทธิ - คุณกมลทิพย์ - คุณณชชา - คช.ชวิน - คช.ชวิต ต้นรัตนวงส์	๖๗
๒๓	คุณแม่เต็กสุ่ย แซ่ฮั้ง - คุณธนช - คุณธาริกา พิธาธาร	๕๐
๒๔	คุณพิสิษฐ์ - คุณจิตติารีย์ จิรวัชรเรืองกุล และลูกๆ	๕๐
๒๕	คุณประภาพร ไตรวิลาสกุล	๓๕
๒๖	คุณธวัชชัย-คุณวิภาศรี-คุณศรณพร-คุณธัญญรัตน์ เลิศพงศ์ภาคภูมิ	๓๐

สิ่งทั้งหลายเกิดจากเหตุ เหตุมันอยู่ที่ตัวเราเอง
ทำเอา .. อยากจะเป็นทุกข์ ก็ทำเหตุให้มันเกิดทุกข์
อยากจะฉิบหาย .. ก็ทำเหตุให้มันฉิบหาย
เล่นการพนัน เทียบกลางคืน คบเพื่อนชั่ว
สนุกสนานในทางสิ้นเปลืองเงินทอง
ไม่เท่าใดก็ได้จํานานา จํานาสวน
ฉิบหาย ทำเอา .. อยากได้อะไรก็ทำเอา

ทุกชีวิต...เป็นเช่นนั้นเอง